

בית העם

שיג ושיח ציוני

פורים ממבט נשי-ציוני

מגילת אסתר, אי, טי-כ"ב:

"גם ושתי המלכה, עשתה משתה נשים--בית, המלכות, אשר, למלך אחשורוש. ביום, השביעי, כטוב לב-המלך, ביין--אמר ל... שבעת הסריסים, המשרתים את-פני המלך אחשורוש. להביא את-ושתי המלכה, לפני המלך--בכתר מלכות: להראות העמים והשרים את-יפיה, כי-טובת מראה היא. ותמאן המלכה ושתי, לבוא בדבר המלך, אשר, ביד הסריסים; ויקצף המלך מאד, וחמתו בערה בו. ויאמר המלך, לחכמים ידעי העתים: ... מה-לעשות, במלכה, ושתי--על אשר לא-עשתה, את-מאמר המלך אחשורוש, ביד, הסריסים. ויאמר... לא על-המלך לבדו, עותה ושתי המלכה: כי על-כל-השרים, ועל-כל-העמים, אשר, בכל-מדינות המלך אחשורוש. כי-יצא דבר-המלכה על-כל-הנשים, להבזות בעליהן בעיניהן; באמדם, המלך אחשורוש אמר להביא את-ושתי המלכה לפניו--ולא-באה. והיום הזה תאמרנה שרות פרס-ומדי, אשר שמעו את-דבר המלכה, לכל, שרי המלך; וכדי, בזיון וקצף. אם-על-המלך טוב, יצא דבר-מלכות מלפניו, ויכתב בדתי פרס-ומדי, ולא יעבור: אשר לא-תבוא ושתי, לפני המלך אחשורוש, ומלכותה יתן המלך, לרעותה הטובה ממנה. ונשמע פתגם המלך אשר-יעשה בכל-מלכותו, כי רבה היא; וכל-הנשים, יתנו יקר לבעליהן--למגדול, ועד-קטן. וייטב, הדבר, בעיני המלך, והשרים; ... וישלח ספרים, אל-כל-מדינות המלך--אל-מדינה ומדינה בכתבה, ואל-עם ועם פלשונו."

- ושתי מסרבת להגיע למשתה המלך, האם זהו מעשה אישי או חברתי? האם יש כאן אמירה פמיניסטית?
- ושתי מארגנת משתה משלה. האם במשתה "לנשים בלבד" יש אמירה פמיניסטית או לאו דווקא?
- מדוע סירובה של ושתי להגיע למשתה נתפס על ידי אחשוורוש וסריסיו כמרד בעל השפעות מרחיקות לכת על נשים בכל הממלכה? האם התנהלות זו יכולה להעיד על כוחה ויכולת ההנהגה של ושתי?
- אילו השלכות היו לאירוע דומה לו היה מתרחש היום? מה זה מעיד עלינו?

מגילת אסתר מפרק ד' פסוק ט"ו ועד פרק ה' פסוק ח'

"ותאמר אסתר, להשיב אל-מרדכי... ובכן אבוא אל-המלך, אשר לא-כדת, וכאשר אבדתי, אבדתי. ויעבד, מרדכי; ויעש, בכל אשר-צותה עליו אסתר. ויהי ביום השלישי, ותלבש אסתר מלכות, ותעמד בחדר בית-המלך הפנימית, נכח בית המלך; והמלך יושב על-כסא מלכותו, בבית המלכות, נכח, פתח הבית. ויהי כראות המלך את-אסתר המלכה, עמדת בחדר--נשאה חן, בעיניו; ויושט המלך לאסתר, את-שרביט הזהב אשר בידו, ותקרב אסתר, ותגע בראש השרביט. ויאמר לה המלך, מה-לך אסתר המלכה; ומה-בקשתך עד-חצי המלכות, וינתן לך. ותאמר אסתר, אם-על-המלך טוב--יבוא המלך והמן היום, אל-המשתה אשר-עשיתי לו."

ויאמר המלך--מהרו את-המן, לעשות את-דבר אסתר; ויבא המלך והמן, אל-המשתה אשר-עשתה אסתר. ויאמר המלך לאסתר במשתה היין, מה-שאלתך וינתן לך; ומה-בקשתך עד-חצי המלכות, ותעש. ותען אסתר, ותאמר: שאלתי, ובקשתי. אם-מצאתי חן בעיני המלך, ואם-על-המלך טוב, לתת את-שאלתי, ולעשות את-בקשתי--יבוא המלך והמן, אל-המשתה אשר אעשה להם, ומחר אעשה, בדבר המלך."

- בסופו של דבר, אסתר מילאה תפקיד מכריע במגילה. האם הדבר קשור למעמדה ולתפקידה הרשמי או לאישיותה? האם גם כיום יש לנשים תפקיד ייחודי/אחר בעיצוב זהות יהודית ציונית ובחיבור למדינת ישראל? אם כן, מהו אותו תפקיד לדעתך?
- בהסתכלות על הפעולות שנקטו ושתי ואסתר, האם ניתן להצביע על הבדלי גישות ביניהן? עם איזו גישה את/ה מזדהה יותר? איזו גישה מבטאת כושר מנהיגות לדעתך?
- האם אופן התנהלותן של ושתי ושל אסתר הוא "נשי"? במושגים של אז, במושגים של היום? במה? האם היום עדיין ניתן לסווג התנהלות כנשית/גברית?
- תוכלי להיזכר באירוע בחיך בו בחרת לנהוג כמו אסתר או כמו ושתי? למה בחרת לנהוג כך?

נשים ישראליות צעירות שעושות ציונות

לוסי אהריש

לידת 1981, עתונאית ואשת תקשורת ערבית מוסלמית ישראלית. הדליקה משואה ביום העצמאות ה-67 של מדינת ישראל. ועדת מדליקי המשואות כתבה כי "אהריש נבחרה על שום היותה מייצגת ומקדמת פלורליזם חברתי ועמדות הקוראות לדו-קיום במדינתנו...". אהריש נושאת בגאווה את שרשיה הערביים מחד, ואת אהבתה ושייכותה למדינת ישראל, מאידך. בשילוב שמגולם בה היא עושה למען קרוב בין אזרחי מדינת ישראל היהודיים והערביים. באישיותה הצבעונית, התוססת, הדעתנית, הכריזמטית והאקטיביסטית, הצליחה אהריש למצב עצמה כצעירה ישראלית שמוכנה להילחם באומץ על ערכיה, ועל שאיפתה להפוך את החברה הישראלית לסובלנית, נאורה ופלוראליסטית יותר.

מי זו לוסי אהריש (6 דקות)

<https://www.youtube.com/watch?v=R79Lv5tpBOA>

עדי קיסר

לידת 1980, היא משוררת ישראלית מזרחית שפיתחה קול שירי יחודי ומתריס, העוסק בדיכוי ובשחרור הנשי והמזרחי. קיסר ייסדה את ערבי "ערס פואטיקה" שהם אחת התופעות התרבותיות והחברתיות החשובות בישראל של השנים האחרונות. הערבים מתנהלים באווירת חאפלה, משוררים מזרחיים צעירים מקריאים את שיריהם, רקדניות בטן לצלילי מוסיקה מזרחית, וקהל ששותף באופן מלא ופעיל. בהיותה אישה מזרחית כותבת, הציפה קיסר את הדיון על הקיפוח העדתי בישראל ועל קבוצות הכח בתרבות הישראלית. היא עושה זאת ממקום בוטח, כריזמטי ומשמיעה קול צלול ובהיר שלא מהסס לבעוט ב"פרות הקדושות" בתרבות הישראלית.

סיגלית בנאי (מחברת ערס פואטיקה) מקריאה שיר (2 דקות)
<https://www.youtube.com/watch?v=jqXs2SVd3D0>

עדי קיסר מקריאה שיר שלה
<https://www.youtube.com/watch?v=jRajmkl-cHU>

ד"ר קירה רדינסקי

לידת 1986, מדענית בטכניון בתחום מדעי המחשב, סומנה בכתב עת טכנולוגי של אוניברסיטת MIT כאחת מ-35 הממציאים הצעירים המבטיחים בעולם. ד"ר רדינסקי פיתחה מתודולוגיה במערכת הממוחשבת לניבוי אירועים עתידיים, על סמך ניתוח טקסטים בני מאות שנים מה"ניו יורק טיימס" ומאנציקלופדיות שונות המתעדכנות כל הזמן. המערכת מאתרת תבניות של אירועים ודפוסי סיבתיות, ועל פיהם ניתן לחזות התרחשויות חוזרות כמו אסונות טבע, מגפות וגלי אלימות קשים. רדינסקי, לדבריה, מתמידה שנים במחקר המדעי רק כדי להגשים את החלום המקורי מגיל 15 בטכניון - להפוך את העולם למקום טוב יותר!

קירה רדינסקי מספרת על עצמה ועל המיזם שפיתחה (4.5 דקות)
<https://www.youtube.com/watch?v=Z-Rn7JFhXpw>

חיילות צה"ל המתנדבות לשירות קרבי בגדוד קרקל

גדוד קרקל הוא הגדוד הראשון בצה"ל המשלב באופן מלא לוחמים ולוחמות יחד. הוא הוקם בשנת 2000 במטרה לשלב בנות במערך הלחימה. עיקר הפעילות המבצעית שלו נעשית באזור הדרום וכוללת מארבים, סיורים, מרדפים, תצפיות, אבטחת ישובים ופעילות למניעת חדירות גורמי טרור. חן רינת, מהחיילות הראשונות בפלוגה הנסיונית בקרקל סיפרה: "החלטתי שאם יש ביכולתי להיות לוחמת, להגן על המדינה, להיות בגדוד מעורב, אז למה שלא אעשה את זה? ... הבנו שזאת הפלוגה הראשונה, שיש כאן משהו גדול ושזה דבר חלוצי, הינו גאות בזה. והיינו עושות שיחות אם נעמוד בזה".

על גדוד קרקל והחיילות הלוחמות בו (2.5 דקות)
<https://www.youtube.com/watch?v=e8FgBJXXE3s>

• מי מבין הנשים מעוררת בך השראה? מדוע?
• מי מהנשים הללו מייצגת בעשייתה ערכים ציוניים?
• על פי מה קבעת?
• מתוך הדוגמאות המופיעות כאן, האם אתם מוצאים שיש משהו מיוחד/אחר בעשייה חברתית/ציונית נשית?
• מה אפשר ללמוד על החברה הישראלית היום מתוך הסיפורים של הנשים הללו?
• לתפיסתך, האם לנשים תפקיד ציוני שונה מלגברים? מהו?

שתי נשים נוספות עליהן תוכלו לקרוא:

פסקל ברקוביץ ספורטאית אולימפית, קטועת שתי רגליים מרצה, וסופרת ישראלית

<https://www.youtube.com/watch?v=XTnCWrfEF4>

סיון יערי יזמית ישראלית צעירה שהביאה חשמל ומים לכפרים נידחים ביבשת אפריקה

www.youtube.com/watch?v=pFa9DY36_A

